

Leo Trotskij

Andra talet i den kinesiska frågan ¹

[24] maj 1927 (Moskva)

Vi är alla av den åsikten att den kinesiska revolutionen lever och fortsätter att leva. Det är därför som huvudfrågan inte är om oppositionen utfärdade en varning och när och var (Jag bedyrar att den gjorde så och ska själv bevisa detta); frågan är ej heller om Trotskij eller Moskva ville ge upp östra järnvägen i Kina; frågan är istället vad som ska göras från och med nu för att ta revolutionen ur det träsk i vilken den drogs ut genom en felaktig politik och föra in den på rätt väg. Jag vill, med några få ord, gå rakt på frågans kärna och visa på den oförenliga motsättningen mellan vårt ställningstagande och Stalins.

Stalin har återigen här uttalat sig mot arbetarnas och böndernas sovjeter med argumentet att Guomindang och regeringen i Wuhan är tillräckliga medel och instrument för den agrara revolutionen. Stalin tar således på sig ansvaret, och vill också att Internationalen ska göra det, för Guomindangs och Wuhan-regeringens politik, precis som han vid flerfaldiga tillfällen tagit på sig ansvaret för Chiang Kai-sheks tidigare ”nationella regerings” politik (speciellt i hans tal 5 april, vars stenografiska protokoll naturligtvis har hållits dolt för Internationalen).

Vi har ingenting gemensamt med denna politik. Vi vill inte påta oss ens skuggan av ansvar för Wuhan-regeringens och Guomindang-ledningens politik, och vi råder enträget Komintern att avvisa detta ansvar. Vi säger rättframt till de kinesiska bönderna: Vänsterguomindangs ledare av typen Wang Jingwei [Wang Ching-wei] och kompani kommer oundvikligen att förråda er om ni följer Wuhan-ledningen istället för att bilda era egna självständiga sovjeter. Den agrara revolutionen är en allvarlig sak. Under svåra förhållanden kommer politiker av Wang Jingweis typ att tio gånger hellre förena sig med Chiang Kai-shek mot arbetarna och bönderna. Under sådana förhållanden blir två kommunister i en borgerlig regering en vanmäktig gisslan, om inte en direkt maskering för förberedelserna av nya slag mot de arbetande massorna. Vi säger till arbetarna i Kina: Bönderna kommer inte att genomföra den agrara revolutionen till slutet om de leds av småborgerliga radikaler istället för av er, de revolutionära proletärerna. Bygg därför era arbetarsovjeter, förena dem med bondesovjeterna, beväpna er genom sovjeterna, dra in soldatrepresentanter i sovjeterna, skjut de generaler som inte erkänner sovjeterna, skjut de byråkrater och borgerliga liberaler som söker organisera uppror mot sovjeterna. Endast genom bonde- och soldatsovjeter kan ni vinna över majoriteten av Chiang Kai-sheks soldater till er sida.

Ni, medvetna kinesiska proletärer, skulle vara förrädare mot er klass och ert historiska uppdrag om ni tror att en organisation vars ledare är småborgare med ett kompromissande sinnelag och som inte har fler än 250 000 medlemmar (se Tan Pingshans rapport [T'an P'ing-shan]), kan fungera som ersättning för arbetarnas, böndernas och soldaternas sovjeter som omfattar miljoner och åter miljoner. *Den kinesiska borgerligt demokratiska revolutionen kommer att gå framåt och bli segerrik i sovjetens form eller inte alls.*

Vi kommer att säga till de kinesiska kommunisterna: Kamrat Chen Duxius program, dvs. att skjuta upp ”omorganiseringen” av Hankou-regimen och konfiskeringen av de stora jordägarnas jord fram tills dess krigsfaran är undanröjd, är den säkraste och snabbaste vägen till undergång. Krigsfaran är en klassfara. Den kan endast avlägsnas genom att krossa de stora jordägarna, genom att tillintetgöra imperialismens och Chiang Kai-sheks ombud och genom

¹ Detta tal höll Trotskij vid Kominterns exekutivkommittés (EKKI:s) 8:e plenum (möte) som sammanträdde i Moskva 18-30 maj 1927 – talet hölls förmodligen den 24 (eller 25) maj.

att bygga sovjeter. Precis i detta ligger den agrara revolutionen, folkets revolution, arbetarnas och böndernas revolution, dvs. den verkligt genuina nationella revolutionen (i den leninistiska, men inte i den martynovska betydelsen av termen).

Nu till de interna frågorna för Sovjetunionens kommunistiska parti.

I kritiska ögonblick som detta består den viktigaste regeln för en revolutionär politik att tänka igenom en fråga till slutet och uttrycka sin åsikt helt och fullt, med fullständig klarhet, utan något hyckleri, utan några reservationer. Det är en fråga om oppositionen i SUKP och vad som kommer att hända i samband med de internationella svårigheterna och krigsperspektivet.

Det vore i högsta grad absurt att tro att oppositionen helt enkelt kan avsäga sig sina ståndpunkter. Sådana frågor avgörs av händelsernas gång. En undersökning av det senaste halvåret sedan det sjunde plenumet har, enligt vår mening, visat och bevisat att oppositionens linje har bestått provet i de största händelserna under den kinesiska revolutionen och gjort det möjligt att korrekt förutse och förutsäga varje stadium i fråga om den anglo-ryska kommittén, dvs. i själva verket frågan om Amsterdam och följaktligen även Andra internationalen.

Är gemensamt arbete möjligt? Jag har räknat upp våra diplomater för er och nämnt endast de viktigaste. Jag kunde räkna upp hundratals och tusentals partiarbetare som tillhör oppositionen och som finns på olika poster hemma. Vågar någon säga att sådana oppositionsmedlemmar som exempelvis folkkommissarien för post- och telekommunikationer, Ivan Nikitin Smirnov, eller chefen för Arbetar- och bondeinspektionen för armén och flottan, Muralov, eller folkkommissarien för inrikesfrågor, Bjeloborodov, fullgör sina plikter sämre än andra? Men partiapparaten konstner går ut på att avlägsna de oppositionella från deras arbete och man börjar med yrkesarbetarna i fabriker. De förföljs, flyttas runt, drivs ut oavsett kvalitén på deras arbete helt och hållet på grund av deras oppositionella åsikter som de försvarar med partimetoder.

Nu då partikongressen närmar sig försöker de skicka centralkommittémedlemmen kamrat Smilga, en av de äldsta bolsjevikerna, en av Oktoberrevolutionens och inbördeskrigets hjältar, en av våra främsta ekonomer, till Fjärran Östern, till Chabarovsk för planeringsarbete, dvs. helt enkelt för att isolera honom politiskt. På samma sätt försöker de bli av med kamrat Safarov, som har mer än 20 år av oavbrutet partiarbete bakom sig, genom att föreslå honom att så snart som möjligt ge sig av, kanske till Turkiet eller Tierra del Fuego eller planeten Mars eller vart som helst, bara han försvinner. De försöker till varje pris skicka en av de äldsta partimedlemmarna, Kuklin, proletär ända in i själen, före detta medlem av centralkommittén (han avsattes därifrån för sitt stöd till oppositionen) till Storbritannien, där han skulle vara praktiskt taget som en fisk på torra land. Alla är de fläckfria revolutionärer, kämpar från Oktoberrevolutionen och inbördeskriget. Antalet exempel skulle kunna mångdubblas i det oändliga. Denna metod är förödande. Den ställer till oreda i partiet. Ett gemensamt praktiskt arbete är fullständigt möjligt. Detta visar alla våra erfarenheter. Garantin för sådant gemensamt arbete i vår arbetarstats intresse beror helt och hållet på centralkommittén som, det är sant, följer en helt motsatt kurs.

Jag upprepar: samvetsgrant gemensamt arbete är möjligt, trots de allt djupare meningsskiljaktigheterna under det gångna året. I internationella frågor har detta framgått klart, ty enorma händelser har ägt rum där. Men nu går utvecklingen in i en ny fas i inrikespolitiska frågor. Inte bara krig, utan även hotet om krig, ställer alla frågor på sin spets. Varje klass undersöker nödvändigtvis de grundläggande politiska frågorna inför ett krig. Kulaken, funktionären och NEP-mannen höjer sina huvuden och frågar: Vilket slags krig kommer detta att bli, vad får vi ut av det, med vilka metoder kommer det att föras? Inför krigsfaran kommer å andra sidan även arbetaren i städerna, lantarbetaren och fattigbonden att med större skärpa undersöka revolutionens landvinningar, sovjetregimens fördelar och nackdelar och kommer att fråga sig:

Hur kommer styrkeförhållandena att förändras av kriget? Kommer det att stärka rollen för männen i toppen eller massorna nedanför? Kommer det att räta ut partiets proletära klasslinje eller kommer det att påskynda förskjutningen åt ledarna under förevändningen av ett ”nationellt krig” (enligt den stalinistiska tolkningen)?

De borgerliga elementen bland oss har växt sig väldigt starka; kampen mellan de två tendenserna har sina rötter i klasserna. Eftersom det endast finns ett parti i vårt land pågår kampen inom vårt parti.

Med det största lättsinne, eller mer korrekt, med det mest kriminella lättsinne, har det här talats om att krossa oppositionen, om att avspjälka oppositionen, och de talare som framförde detta var de vars hela historia ger dem minst rätt till detta. Men jag ska inte fördjupa mig i dem. Sådana människor spolas upp på land av en våg och spolas bort av en annan.

Ustrjalov, bolsjevismens störste fiende, har under en tid krävt uteslutning av oppositionen och att man ska bryta med den. Ustrjalov representerar den nya borgarklassen som växer fram ur NEP, och den kraftfullaste delen av den gamla borgarklassen som vill stödja sig på den nya vågen. Ustrjalov vill inte ”hoppa över några stadier”. Ustrjalov stöder öppet Stalins politik och kräver bara att Stalin ska visa större beslutsamhet i undanröjandet av oppositionen. Fundera över dessa fakta.

När å andra sidan MacDonald talar emot intervention, kräver han att de förnuftiga ”praktiska politikerna” inte borde hindras att sätta stopp för ”Tredje internationalens propagandister” – detta är ordagrant MacDonalds ord – dvs. att Stalin inte borde störas i sitt arbete i att krossa oppositionen. Chamberlain vill med sina stråtrövaremetoder påskynda samma process. De olika metoderna riktas mot samma mål: att krossa den proletära linjen, att förstöra Sovjetunionens internationella förbindelser, att tvinga det ryska proletariatet att ge upp sin inblandning i det internationella proletariatets affärer. Kan det råda någon tvekan om att MacDonald inte kommer att ha något att invända mot er vägran att låta kamrat Zinovjev delta i Kominterns möten? MacDonald kommer att skryta om sitt eget förutseende om ni skulle gå vidare med att förstöra och avspjälka oppositionen. MacDonald kommer att säga: De praktiska politikerna bryter med Tredje internationalens propagandister.

Försöket att framställa oppositionen som en grupp ledare är ett simpelt knep. Oppositionen är ett uttryck för klasskampen. Oppositionens organisatoriska svaghet motsvaras på inget sätt av dess specifika vikt inom partiet och arbetarklassen. Den nuvarande partiledningens styrka ligger, bland många andra saker, i det faktum att den förändrar styrkeförhållandena i partiet genom konstgjorda medel. Den nuvarande tunga byråkratiska regimen i partiet speglar trycket från andra klasser mot proletariatet. I går skickade åtta prövade bolsjeviker en deklaration till centralkommittén där de fullt ut stödjer den ståndpunkt vi utvecklar här. De är alla kamrater som har tio, femton, tjugo och fler år av obrutet arbete inom bolsjevikpartiet bakom sig. Att tala om någon form av ”trotskism” inför alla dessa fakta är att förfälska frågan på ett absurt och erbarmligt sätt. Revisionisterna betecknar marxismens revolutionära innehåll med ordet blanquism, så att de enklare ska kunna bekämpa marxismen. Kamraterna som vänder sig bort från den bolsjevikiska linjen betecknar leninismens revolutionära innehåll som ”trotskism” för att enklare kunna kämpa mot leninismen. Vi har haft ett klassiskt exempel på detta i kamrat Kuusinenens tal ur vars mun en provinsieell tysk socialdemokrat talade.

Under den absolut senaste perioden av partiets utveckling har slagen endast utdelats mot vänstern. Grundorsaken till detta är proletariatets nederlag på det internationella området och högerkursens därmed allt starkare ställning. Arbetarklassens hela historia bevisar att stora nederlag resulterar i en tillfällig triumf för den opportunistiska linjen. Efter nederlaget för den stora strejken i Storbritannien och för den kinesiska revolutionen vill de utdela ut ett nytt slag mot oppositionen, dvs. mot vänstern, den revolutionära linjen i Sovjetunionens kommunist-

tiska parti och Kommunistiska internationalen. Det är ingen tvekan om att det mest principiella talet här gavs av den nya ledaren för den nya kursen, Martynov, kvacksalvaren med de fyra klassernas block. Vad betyder detta? En ännu starkare förskjutning åt höger. Det innebär att Ustrjalov-tendenserna hotar att vinna. Sådana som Ustrjalov vill inte hoppa över några stadier eller faser, det är därför sådana som Ustrjalov nu öppet är för Stalin. Men de tänker givetvis inte stanna hos honom. För dem är han endast ett stadium. För dem är det en fråga om att undanröja vänsterhindret inom SUKP, att försvaga den proletära linjen, att förvandla sovjetsystemet till ett instrument för småborgerligheten, så att de kan gå vidare därifrån direkt till att återupprätta kapitalismen och då troligast i en bonapartistisk form.

Krigsfaran skärper alla frågor. Stalins linje är villrådighetens linje, vacklan mellan vänster- och höger-tendenser, med faktiskt stöd för högerkursen. Framväxten av krigshotet kommer att tvinga Stalin att välja. Han har här ansträngt sig att visa att valet redan är gjort. Efter borgarklassens massaker på de kinesiska arbetarna, efter politbyråns kapitulation för Purcell, efter kamrat Chen Duxius tal i *Pravda*, ser Stalin enbart fiender till vänster och riktar sin eld mot dem. Dussintals gamla och prövade bolsjevikiska partikamrater, främst från Moskva och Leningrad, varnar partiet för de hotande interna farorna i sitt gemensamma brev. Vi tvivlar inte på att tusentals partikämpar kommer att förenas med dem, kämpar som inte räds hot eller provokationer och som trots alla tekniska hinder kommer att förstå hur man tränger igenom till partiets allmänna opinion och återställer bolsjevismens revolutionära linje i hela partiet och genom partimetoder.

Att fraternisera med Purcell och hetsa mot Zinovjev, att lovprisa och skönmåla Guomindangs borgerliga ledare och hetsa mot vänsteroppositionen i SUKP och i andra partier – det ena går hand i hand med det andra. Det handlar om en fastställd kurs. Vi kommer att bekämpa denna kurs till slutet. Stalin sade att oppositionen bildat gemensam front med Chamberlain, Mussolini och Zhang Zuolin. På det svarar jag: Det finns ingenting som i så hög grad har underlättat Chamberlains arbete som Stalins felaktiga politik, särskilt i Kina. Revolutionen kan inte genomföras till hälften. Slaget i London är betalning för martynovistiska kurs som förs i Kina. På den vägen kan bara förluster samlas.

Stalin vill uppenbarligen försöka visa upp oppositionen som någon sorts försvarskår för Chamberlain. Detta är helt och hållet andemeningen i hans metoder. I går Michail Romanov, idag Chamberlain. Men här kommer han att missräkna sig till och med ännu mer än när det gäller hans förhoppningar om Chiang Kai-shek och Purcell. Chamberlain måste allvarligt bekämpas och arbetarklassen i landet och över hela världen väckas upp och förenas. Massorna kan väckas, enas och stärkas enbart genom en riktig klasslinje. Medan vi kämpar för en korrekt revolutionär linje mot Stalins linje förbereder vi för de bästa förhållanden för kampen mot Chamberlain. Det är inte vi som hjälper Chamberlain; det är den felaktiga politiken.

Inte en enda ärlig proletär kommer att tro på det vansinniga förtalet om en enhetsfront mellan Chamberlain och Trotskij. Men den reaktionära delen av småborgarna, den framväxande kulakklassens svarta hundraden, kan tro detta eller låtsas tro detta så de kan fullfölja förtrycket av det revolutionära proletariatets linje och dess representanter. Den som ger chauvinismens djävul ett finger kommer att förgås. Med sina giftiga anklagelser räcker Stalin ut detta finger. Vi säger detta här och vi kommer att säga det öppet inför det internationella proletariatet.

Översättning: *Per-Olov Eklund*

Till innehållsförteckningen för artikelsamlingen [Trotskij om Kina](#)